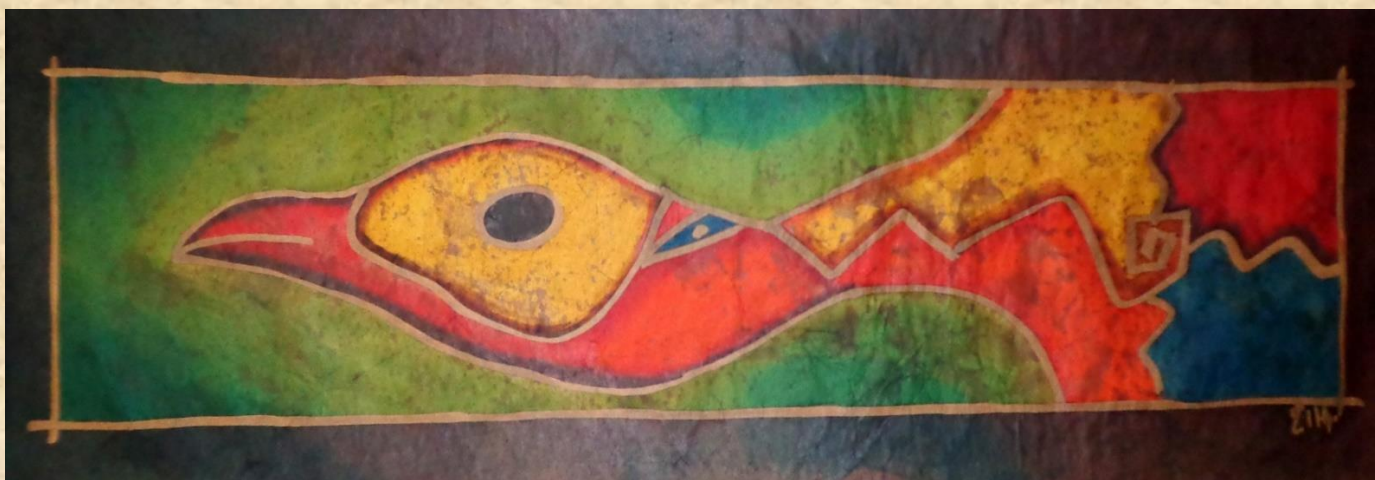

Het Havik broedseizoen 2022 in Bernheze

Painting Raptor, Mariana del Hoyo, Cusco Peru

Verslag controle rondes roofvogelinventarisatie

Berry Setton
Heesch 2022
Vogelwerkgroep
Oss-Uden

In deze tijd volgen we nestbouwende buizerden en haviken

Beste roofvogelaars,

De aandacht voor de grote milieuproblemen maken plaats voor de oorlogsberichten uit het oosten. Het is afschuwelijk wat je te zien en te horen krijgt. Toch proberen wij dit vandaag even los te laten en gaan op de fiets de natuur in. Het is zonnig weer als we vanuit Heesch richting Loosbroek fietsen. Ik zie een haas het hazenpad kiezen. En dat is niet de kortste ontsnappingsroute bedenk ik. Bij een verbouwd boerderijtje, twee de Waard tenten met de lunchtafel nog gedekt. De tuinstoelen zijn bekleed met schapenvachten. Wel stoer nu kamperen in de vrije natuur. Uit mijn veldboekje enkele wintervogels die nu actief zijn: sijs, geelgors, vink, goudvink, zanglijster, roek, zwarte- en groene- spechten. Spechten zijn volop bezig met afbakening van hun territorium zo ook de grote bonte. Maar we hebben niet alleen oog voor vogels, het is het totaal

natuurplaatje. De bloeiende bermen met paardenbloem, speenkruid, klein hoefblad, madeliefjes, en veel paarse dovenetels maar ook sleedoorn mooi in bloei. In de bossen waar we komen stormschade maar geen uitgewaaide nesten. Die haviken zijn goede bouw architecten. Hun nesten in de naaldbomen als lariks, douglas en grove den zijn goed blijven hangen. Het zijn betere nestenbouwers als bijvoorbeeld de raven. Hier in de regio waren alle drie de nesten van de raven eerder al uitgewaaid en lagen op de grond. Zij nestelen vaak in het hoogste toppen van de douglas spar waar nog weinig stevige takken zijn. Te lezen in het jaarverslag* van de Ravenwerkgroep Nederland. *De ervaring leert dat nesten in douglassen relatief vaak mislukken. Het uitzicht van een zo hoog nest is voordelig, maar de zijtakken staan ver uit elkaar. Een nest wordt meestal op maar 2 takken gebouwd en valt er gemakkelijk uit.*

* Vos Burchart, H. de & M. Hartman. 2022. De raaf *Corvus corax* in Nederland in 2021. Jaarverslag Ravenwerkgroep Nederland 2021.

Stormschade grove den met bloeiende sleedoorn

Haviken

Vandaag het onderzoeksgebied in Gemeente Bernheze met de dorpen Heesch, Loosbroek, Nistelrode en Heeswijk-Dinther. Een groot gebied met veel agrarische bedrijven. De kleine bosjes zijn belangrijke schuil en broedgebieden voor de vogels. Ik heb zelf de indruk dat de haviken hier wat later starten dan in de grotere bosgebieden bijvoorbeeld Herperduin of de Maashorst. De haviken in Nistelrode zijn nog niet gehoord.

Havik Rauwe Heide Nistelrode

Ik kom hier wel vaker omdat het onderdeel is van een van mijn wandelroutes. Hier heb ik de havik al gehoord en gezien. Vandaag als ik er kom is het stil. De jagershoogzit is verplaatst en in het gezichtsveld staat een paal met een zoutblok(mineralen?) erop. Wat is het nut? Zijn de jagers nu dierenliefhebbers geworden?

Havik Wolvenbos Onderweg 8 reeën in een weiland. Ik zag door het korset van de kale takken een buizerd in de lucht cirkelen je bent nooit alleen in het bos. Bijna struikel ik omdat ik in de uitlopers van bosbraam blijf hangen, je kunt niet lopen en omhoogkijken. De veel voorkomende plat hangende bladeren van de brede stekelvaren nemen een overheersende plaats in. Ook de bosbraam met zijn boogvormige kruipende stengels met haakvormige stekels zijn een veelvoorkomend obstakel. Nu de stekelvarens nog in rust zijn en de bladeren nog op de grond liggen is de bosbodem nog goed zichtbaar. Hoe anders zal het over een maand zijn als we de ruiveren willen terugvinden. Een probleem waar we al jaren tegen aanlopen. En dan valt het hier nog mee elders hebben ze te maken met het alles bedekkend pijpenstrootje, ik hoor Marieke er altijd over klagen.

Havik Klotbeek

Hier zijn de buizerden baltsend in de heldere blauwe lucht de nesten zijn nog in prima staat. De havik en buizerd broeden hier al jaren succesvol op korte afstand van elkaar. De havik laat van zich horen voor ons een teken dat het wel weer goed zal gaan hier. De rabatsloten staan tot de rand vol water.

Heeswijk Rukven

Vandaag een grote uitdaging om het nieuwe nest van de raaf te vinden. We gaan voor het eerst het raven nestbos in, een bosstrook met oudere Douglas sparren . Op zoek naar het nieuwe nest. Bijna wekelijks kom ik hier voor mijn wandeling. Vaak kruist de raaf mijn pad het is de mooiste en meest interessante van de kraaivogels. Al die tijd op gepaste afstand maar wel goed oplettend wat ze doen. De ene keer luidroepend de andere keer in de lucht in formatie vliegend. Maar de laatste weken is het rustig. Nu alleen het mannetje die in zijn territorium alles in de gaten houdt. Vorige week een aanval op twee buizerden die in baltsvlucht boven het nestbos werden weggejacht. Een mooie waarneming, maar ook altijd vanuit een bepaalde hoek. Het zelfde wat op Herperduin mee maakte; het mannetje vliegt weg maar laat pas na vijftig meter van het nest van zich horen. Dit om de aandacht van de waarnemer voor de nestplek te misleiden. Het zijn slimme vogels. Uiteindelijk na veel zoekwerk ziet Paul op +/- 30 meter hoogte het nest in een

douglasspar. Het nest van de Hoera raaf is gevonden. De plaatselijke buizerden moeten opzoek naar een nieuwe nestboom omdat deze met de laatste storm is omgewaaid. Het waren de nestbomen die vorig jaar bij de boswerken waren gespaard. In Heeswijk heb ik contact met Steven Geurts die de raven vaak over zijn tuin ziet vliegen. Deze waarnemingen worden uitgewisseld. Het bosgebied waar we voor de komst van de raven (2020) twee havik territoria hadden zijn leeg. We zoeken ze nu op andere plekken vorig jaar zijn ze niet gevonden. Richting Kersouwe worden nu de haviken gezien. Een eerste inventarisatie levert niets op.

Havik -De Berkt- Heesch

De bovenstaande foto van het havik vrouwtje is gemaakt in oktober 2020. Toen gevangen uit de kippenkooi van familie van de Boom aan de Kasteellaan in Heesch. Het laatste nest dat wij gevolgd hebben was in 2017. Al de tussen liggende tijd geen nieuw nest gevonden tot van de week. In een perceel van de boomkweker Meijs vind ik een nest in een loofboom. Twee verse plukplekken zijn aanwijzingen die na het horen van een lichte kek van het mannetje dat het territorium bezet is.

Roofvogel inventarisatie Bernheze 2022

	nest locatie	aanwezig	kwaliteit nest	soortboom	plukrest	ruiveer	bijzonderheden
Haviken							
12-2-2022	h12/Jonkerbos Loosbroek	♀ kekkerend	goed	grove den	2xduif		vrouw in de lucht
8-3-2022	h12/Jonkerbos Loosbroek	♀ kekkerend gezien	opgehoogd	grove den	postduif+ HD		chipring/dassen actief
28-3-2022	h20/Rauwe Heide Nistelrode	♀ kekkerend	keuze uit twee	grove den	geen		vrouw in de lucht
5-3-2022	h20/Rauwe Heide Nistelrode	niet	goed	grove den	vink en HD		jagershoogzit+zoutblok
12-2-2022	h3/Zweefvliegveld Nistelrode	stil	goed	lariks	geen		sijsjes
5-3-2022	h3/Zweefvliegveld Nistelrode	stil	goed	lariks	konijn(oud)		wildcamera in sperwobos
5-3-2022	h24/Nistelrodesedijk Vorstenbosch	niet	redelijk	grove den	geen		buizerd actief/bosuilkast
15-1-2022	h5/Klotbeek Dinther	♀ kekkerend	goed	grove den	geen		volle rabatsloten
5-3-2022	h5/Klotbeek Dinther	♀ kekkerend	goed	grove den	duif		balstvlucht buizerden
12-2-2022	h13/Wildhorst Dinther	stil	goed	grove den	geen		
8-3-2022	h13/Wildhorst Dinther	♀ kekkerend	opgehoogd	grove den	geen		vrouw gezien
1/28-2-2022	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	niet meer aanwezig	slecht/vervallen	douglasspar	geen		ravenpaar actief
1/28-2-2022	h9/Heibloemsedijk Heeswijk	niet meer aanwezig	redelijk	grove den	geen		ravenpaar actief
10-2-2022	h0/Wolvenbos Loosbroek	♀+M kekkerend	goed	grove den	geen		geelgors
2-3-2022	h0/Wolvenbos Loosbroek	stil	goed	grove den	geen		spechten actief
8-2-2022	h21/ Hooge Vorssel Heesch	stil	goed	grove den	geen		info Ank
28-2-2022	h21/ Hooge Vorssel Heesch	stil	goed	grove den	geen		info Ank
5-3-2022	h21/ Hooge Vorssel Heesch	stil	keuze uit twee	grove den	geen		boomklever
12-2-2022	h25 Hooge Vorssel/Hondesport Heesch	♀+M kekkerend	goed	lariks	geen		info Ank
28-2-2022	h25 Hooge Vorssel/Hondesport Heesch	opgehoogd	goed	lariks	geen		zwarte specht
2-3-2022	h25 Hooge Vorssel/Hondesport Heesch	nieuw/verplaatst	nieuw	corsicaanse den	geen		info Paul
10-3-2022	havik - de Bekt- Heesch	nieuw	nieuw	loofboom	2x duif		groene specht

Tot volgende keer. Groet, Berry

Dons aan de rand van het haviksnest

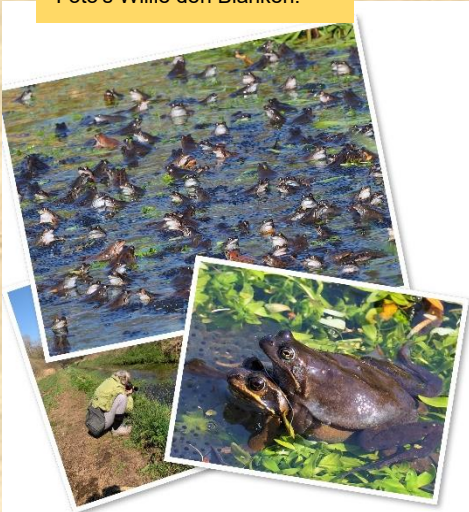
April roert zijn staart

Dit jaar 1 april maakte ik deze sneeuw foto in onze tuin. Onze voorgaande controle rondes in maart waren met mooi zonnig weer (17 gr) zoals jullie konden lezen in het verslag. Roepende haviken en bloeiende slootkanten parende bruine kikkers. Nu winterse omstandigheden maar vorige maand lente weer.

Tuinfoto gemaakt 1 april 2022

Foto's Willie den Blanken.

De zonnige maand maart

Op 13 maart hadden we met onze vegetatie werkgroep een excursie in "de Mortelen" te Oirschot. Op deze zon overgoten lentedag, windstil en 18 graden, was het genieten. Hoe groot wil je de verschillen van de weersomstandigheden in beeld hebben? De foto's hiernaast zijn gemaakt door Willie den Blanken. Het paringsgeluid van zeker een honderd bruine kikkers in de sloot, het brommend gekwaak was goed te horen. Ook zag je de blauwachtige zweem die mannetjes hebben in de paartijd. Met dit zonnige weer niet alleen de als volwassen overwinterende vlinders als citroenvlinder, dagpauwoog, gehakelde aurelia maar ook al het oranjetipje en boomblauwtje laten zich bewonderen. Als we stil staan bij de bloeiende Fladderiep of Steeliep,

snelt er een jagende sperwer voorbij. De Fladderiep is vrij zeldzaam en heeft in tegenstelling tot de Veldiep en de Bergiep lang gesteelde bloemen en vruchten, legt Ton Hermans ons uit. In dit coulisselandschap met zijn leembossen horen we middelste bonte specht met zijn territoriale klagende roep. En tussen het getjiftjaf van de tjiftjaf de eerste zwartkop goed uitgefilterd door Herma. Van de waterviolier zien we alleen de rozet met kamvormige bladeren. De bloeistengel, met later de lichtlila tot witte bloemkroon, moeten nog uit dit rozet groeien. Waar ik zeker nog voor terugga is de kleine ijsvogelvlinder, boomkikkers, edelherten en orchideeën.

Wat kom je tegen:

Recreatiedruk! Met de tractor op daarvoor veel te smalle bospaden, Nistelrode. Stormschade opruimen op de ruit- en menpaden! Dit naar aanleiding van het net uitgekomen onderzoeksrapport verstoring van vogels door recreatie in het dichtbevolkt Nederland.

Vogelbescherming, Karen L. Krijgsveld, Britt Klaassen, Jan van der Winden, maart 2022.

Het gebruik Roundup en inzaaien akkerranden?

Het is op verschillende plekken in het buitengebied te zien in deze tijd van het jaar: geel/oranje gekleurde akkers. Juist de vogels van het platteland laten al jaren achtereen zware verliezen zien. Bewijs dat het verdwijnen van de insecten van het platteland daar een hoofdoorzaak voor is, ook de ingezaaide kruidenrijke akkerranden zullen daar geen verbetering in aanbrengen op deze gifgrond.

Akker met akkerranden Heeswijk

9 april houtkap bij raven en haviksnest Rukven Heeswijk

Raven in Heeswijkse bossen

Wat waren we blij een jaar geleden toen we het nest van de raven hadden ontdekt. Maar nu in maart 2022 waren we opnieuw in de hoerastemming. Na voorafgaande jaren (2020-2021) van verkenning van het gebied werd er in maart 2021 een mooi nest gemaakt. Het nest was in de top van een douglasspar op 25 meter hoogte gemaakt met takken en gevoerd met haren en wol. Klaar om gevuld te worden met eieren. Waarschijnlijk is het beginnende raven koppel door boswerkzaamheden die tijdens deze periode werden uitgevoerd verstoord. Het is onduidelijk of dit voor of na de eileg heeft plaats gevonden. In dat jaar is het koppel niet meer overgegaan tot een tweede broedpoging. Het nest was inmiddels uit de boom gewaaid. Vandaar dat we in de hoerastemming zijn nu we een nieuw nest hebben ontdekt. Het nest op zeker 25 meter hoogte gemaakt in de top van een douglasspar vanaf de grond nauwelijks zichtbaar. Raven worden in de broedperiode gemakkelijk verstoord door mensen (* zoals vermeld in jaarverslag raven 2021 Hans de Vosburchart), zeker beginnende koppels. Ook al ligt het nestbos langs een wandelpad toch bleef de menselijke verstoring beperkt. De Heeswijkse raven werden door slechts twee waarnemers (Paul en ik) van op grote en veilige afstand geobserveerd. Over de gehele broedperiode werden enkele korte bezoeken uitgevoerd in het nestbos. Op 15 april bij de laatste controle word ik door motorzaaggeronk overvallen. Een plaatselijk boer is een omgewaaide grove den aan het stuk zagen in het nestbos van de raven. Natuurlijk mag dit niet in deze tijd. Nadat ik hem hierop aanspreek stopt hij onmiddellijk, iets verder, waar de havik zijn nest heeft, ligt ook al een boom in stukken gezaagd. Daar zie ik dons aan de rand dus dat komt wel goed. Er liggen geen poepjes onder het ravennest. Op 22 april wordt er een filmopname gemaakt van de inhoud van het ravennest. Hiervoor kunnen we terugvallen op onze expert Arno van Eggelen.

* Vos Burchart, H. de & M. Hartman. 2022. *De raaf Corvus corax in Nederland in 2021. Jaarverslag Ravenwerkgroep Nederland 2021.*

Prooirest

Ik kreeg een vraag over de gevonden prooirest vermeld in het vorige verslag.

Hier naast het antwoord, het is een onderkaak van een konijn gevonden onder het haviksnest in Nistelrode.

Plukrest van kerkuil rechter foto is wel bijzondere vondst. Hier links op de foto de gevonden schedeltjes ze worden op naam gebracht door navraag of opgezocht op internet.

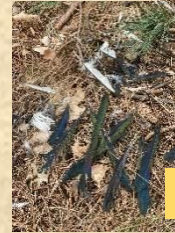

Rood = houtduif blauw = Turkse tortel

Jonkerbos Loosbroek

bij expert

Veel prooiresten van ekster in deze tijd

Haviken:

Zoals vermeld dons aan de nestranden en zoeken naar ruiveren. Geen makkelijk werkje. Maar op de meeste plaatsen lukt dat wel. Ook de plukresten hebben vol de aandacht en worden genoteerd.

Havik verlengde Rukven Heeswijk

Deze havik hadden we het vorig jaar niet gevonden, maar is verhuisd naar waar we ze in 2004 t/m 2007 ontdekten. De huidige nestplek grenst aan het ravenbosje. In 2011 t/m 2014 komen we ze tegen in het achterste bos vandaar de naam verlengde Rukven. Van 2018 t/m 2020 is er een nieuw vrouwtje in het middelste bos na de komst van de raven zijn ze weer verhuisd. Ze kiezen nu om kort bij de raven te zijn.

Havik Heibloemsedijk Heeswijk

Nog niet teruggevonden, 2019 laatste succesvol broedsel. Er worden wel een haviken gezien in de buurt van de Kersouwe.

Havik De Berkt Heesch

Blij zijn we met de havik in de buurt van het landgoed de Berkt in Heesch. Het laatste nest dat wij gevolgd hebben was in 2017. De ruiveer van het vrouwtje is nog niet gevonden. Die moet uiteindelijk bevestiging geven dat het over hetzelfde vrouwtje gaat als in 2017.

Zo dat waren in het kort enkele bijzonderheden meer in de tabel met de het totaaloverzicht van de havik territoriums van de Gemeente Bernheze.

Roofvogel inventarisatie Bernheze 2022				Bezoek maart/april			
	nest locatie	aanwezig	kwaliteit nest	soortboom	plukrest	ruiveer	bijzonderheden
Haviken							
9-4-2022	h12/Jonkerbos Loosbroek	man gezien	goed	grove den	duif/kerkuil	ruiveer P4+AP	3 reeën/ buizerd
15-4-2022	h12/Jonkerbos Loosbroek	stil	goed	grove den	ekster/duif	ruiveer p2+AP	
21-3-2022	h20/Rauwe Heide Nistelrode	♀+M kekkerend	opgehoogd	grove den	2x duif		paringsgeluid
9-4-2022	h20/Rauwe Heide Nistelrode	stil	goed	grove den	duif	ruiveer P3	schedeltje turkse tortel
15-3-2022	h3/Zweefvliegveld Nistelrode	stil	goed	lariks	geen		appelvink nest?
21-3-2022	h3/Zweefvliegveld Nistelrode	stil	goed	lariks	geen		sperwer gezien info Paul
15-3-2022	h24/Nistelrodesedijk Vorstenbosch	stil	redelijk	grove den	geen		buizerd actief
9-4-2022	h5/Klotbeek Dinther	man gezien	goed	grove den	duif+ekster	geen	buizerd nest goed / 4 reeën
15-4-2022	h5/Klotbeek Dinther	stil	goed	grove den	duif	ruiveer P2	
9-4-2022	h13/Wildhorst Dinther	man gezien	goed	grove den	duif+ekster	geen	
15-4-2022	h13/Wildhorst Dinther	stil	goed	grove den	duif+ekster	ruiveer P2+P1	2 reeën
9-4-2022	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	stil	goed	grove den	geen	ruiveer P2	raaf gehoord/ houtkap
15-4-2022	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	stil	goed	grove den	ekster+duif		houtkap
15-3-2022	h9/Heibloemsedijk Heeswijk	alles doorgelopen	nieuw	grove den	geen		nieuw nest buizerd
1-4-2022	h0/Wolvenbos Loosbroek	stil	goed	grove den	geen		
10-4-2022	h0/Wolvenbos Loosbroek	stil	goed	grove den	geen		moeilijk te volgen groot nest
3-4-2022	h21/ Hooge Vorssel Heesch	stil	slecht verzakt	grove den	geen		verhuisd?
11-4-2022	h25 Hooge Vorssel/Hondesport Hees	stil	goed	lariks	geen		welke zit hier?
11-4-2022	h25?/Paalgraven Heesch	stil	goed	corsicaanse den	geen		spannend welke is het
11-4-2022	h11/ de Berkt Heesch	♀ gezien	goed	linde	ekster		kraaien actief
15-4-2-22	h11/ de Berkt Heesch	♀+M kekkerend	goed	linde	duif		

Wim Gremmen ©Martien van Dooren

Gefeliciteerd

Wim Gremmen 80 jaar, mijn enthousiaste leermeester waar ik samen met Edward Sliwinski op zoek ging naar mijn eerste roofvogels in 2000.

Volgende verslag inventarisatie Oss, Herperduin en Maashorst-noord, hopelijk met goed nieuws over de raven.

Groet,
Berry

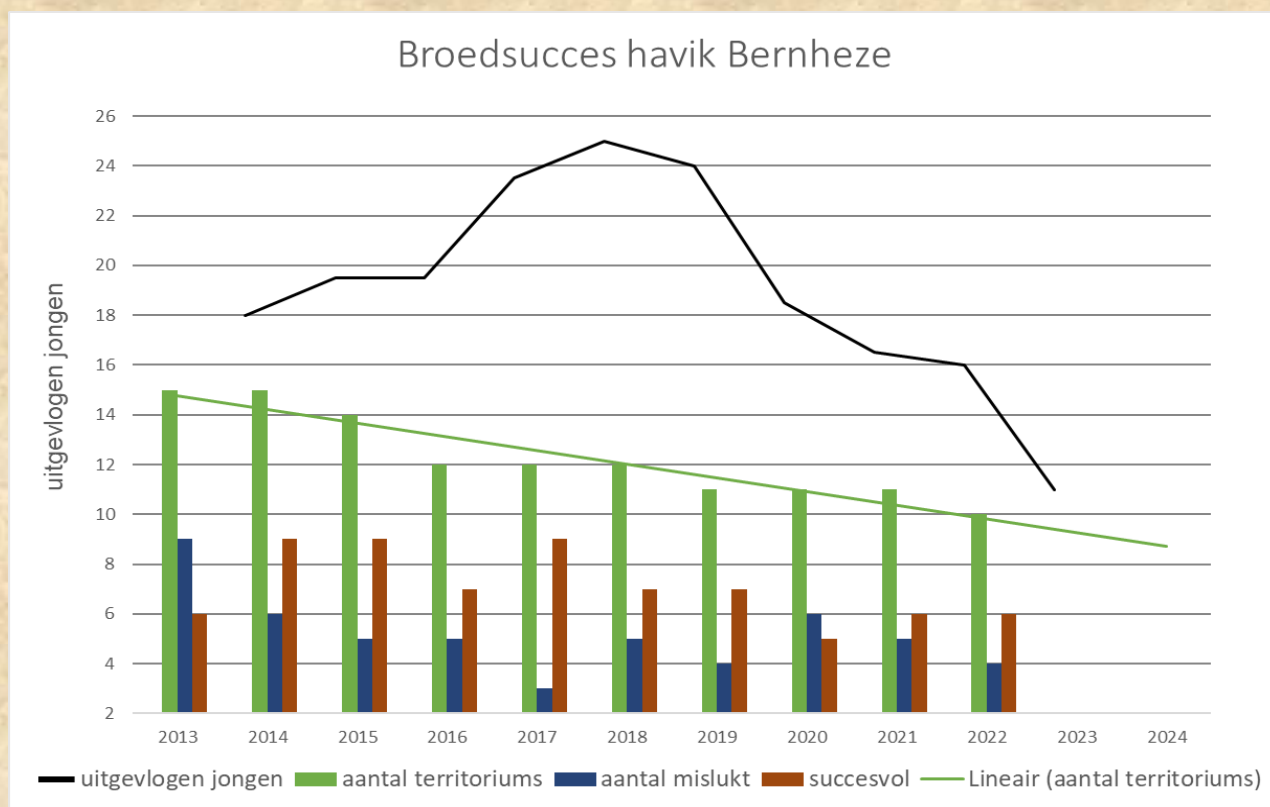
Afsluiting 2022

Na het schrijven van het laatste verslag van april is er geen vervolgerslag meer geschreven! Drukke inventarisatietijd, een jaarlijks herkenbaar tijdrovend maar leuke bezigheid, was de oorzaak. Ook de voorbereiding van een presentatie over de actualiteit van het roofvogelbestand op Herperduin vergde tijd. Maar leuk om te doen.

Maar met dit afsluitingsverslag probeer ik het broedseizoen 2022 toch compleet af te sluiten. Ik zal het verslag ook weer breder delen zodat een grote groep geïnteresseerden op de hoogte is over de roofvogelperikelen in Bernheze. Ik heb wel het vertrouwen dat deze gevoelige informatie in goede handen komt.

Gelukkig hadden we in oktober 2022 weer een landelijke roofvogeldag in Meppel. Na al die afgelastingen door Corona weer de kans om het netwerk van gelijkgezinden aan te spreken. Vogelgriep die bij watervogels vooral zichtbaar werd is ook een bedreiging voor de predators. Bij raven maar ook bij onze roofvogels zo bleek.

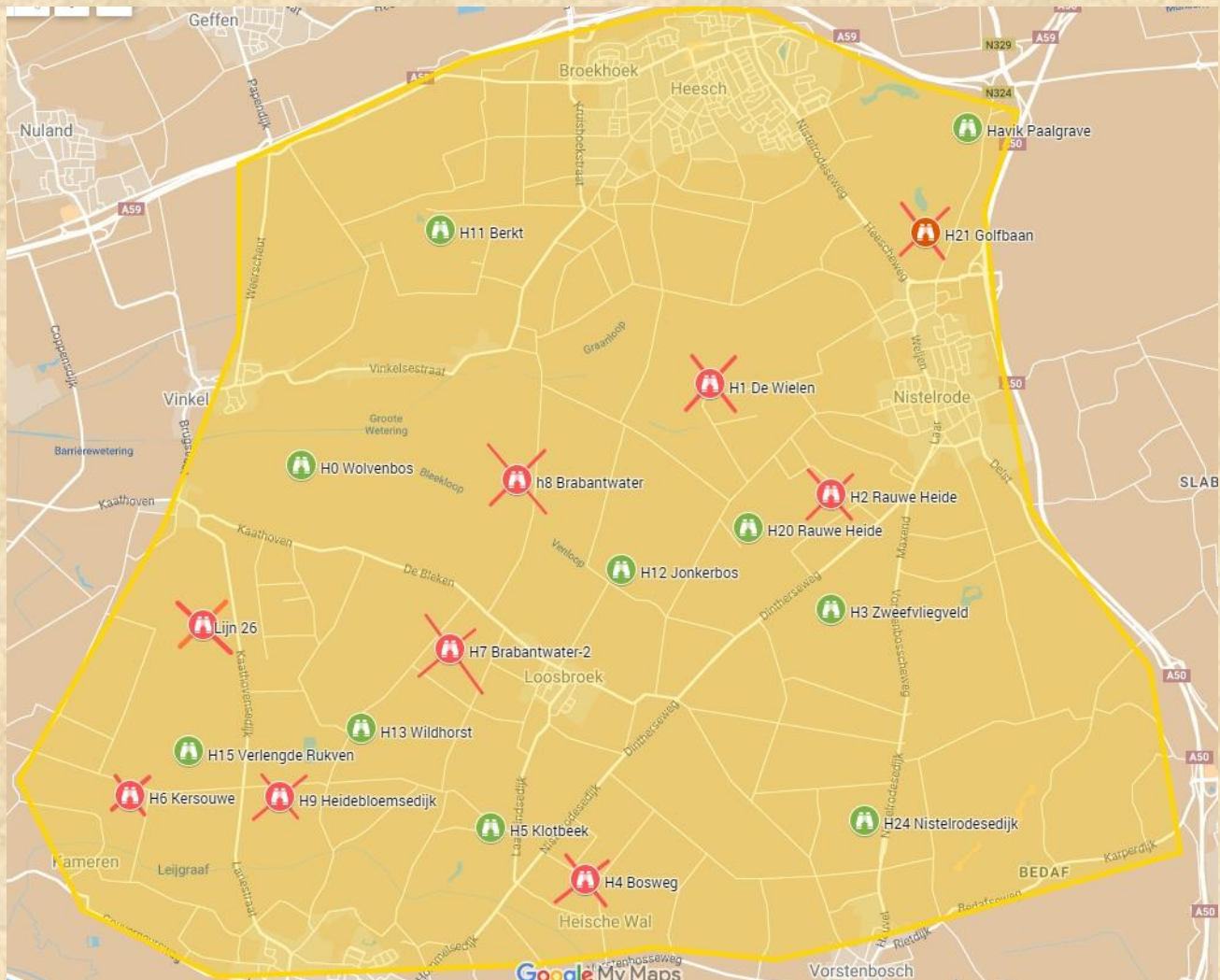
Wij kijken terug op een matig broedseizoen, van de tien koppels maar zes succesvol. Slechts elf jongen zijn er uitgevlogen van de haviknesten, en hoeveel komen daarvan door de winter? Ook bij ons zijn de laatste jaren minder koppels succesvol dan een aantal jaren geleden. Net als andere delen van Nederland is de havik duidelijk over zijn hoogtepunt. Voedsel zoals grotere prooien (gewichtscategorie 250gr - 500gr en zwaarder) neemt af. Deze prooien moeten gehaald worden op het arme boerenland; door de extreme droogte (en gif) minder dierenleven. Daarbij komt de zeer besmettelijk en dodelijke vogelgriep variant H5N1, deze zorgt voor een snelle geografische verspreiding. En zorgt ook voor sterfte onder de haviken. Twee haviken sterfte worden uitgebreid beschreven in de laatste takkeling 30(3) 2022. "Een nieuwe tijdbom uit de koker van de mens" zoals Rob Bijlsma het omschrijft in de takkeling. Ook vervolging is nog steeds actueel, zo hadden wij een havik(man), vergiftigd door landbouwgif. En een sterke verdenking van

het wegvangen(doden) van een havikskoppel. Wettelijke bescherming is cruciaal maar betekent niet dat roofvogelvervolging is uitgebannen.

In de grafiek is de dalende trend, groene lijn, te zien. Zo hadden wij in 2013 nog vijftien actieve havik territoriums in Bernheze, daar zijn er nog tien van over. Ook de reproductie, het aantal jongen dat succesvolle het nest verlaten, was dit jaar veel minder. Slechts elf stuks, het allerslechtste scenario. In vergelijking met 2017, toen zaten er twaalf paren die samen zeventwintig jongen grootbrachten. De oorzaken van deze afname die vaak genoemd worden: prooiaanbod, gif in de voedselketen, leefgebied verdwijnt door boskap, recreatiedruk en natuurlijk de gevolgen van CO² uitstoot.

Dit is een kaart van het havik onderzoeksgebied 9000ha in de Gemeente Bernheze. Een fietstocht van 45km plus de struinwandelingen naar de nesten, het bewegen houdt ons gezond! De in rood aangegeven rondjes met verrekijker zijn de territoriums die in de loop van de jaren zijn verdwenen. De groene zijn de nog bezette territoriums.

Havik *Accipiter gentilis*

We kijken terug op een matig broedseizoen zoals gezegd. Ik zal de verschillende territoriums hieronder kort bespreken.

Havik Klotbeek Heeswijk-Dinther

Onze enige vierling, op de mooie filmopnames van Arno; echter goed te zien is dat het kleinste jong (20dg oud) op zijn kop is gepikt door zijn nestgenoten. Vaak een slecht teken. Uiteindelijk zijn er hier ook maar drie takkelingen uitgevlogen zo bleek bij de nacontrole.

Havik Paalgraven Heesch

Deze havik heeft dit jaar een nieuw nest gebouwd buiten de golfbaan waar hij eerder heeft gebroed. Paul ontdekte het tijdens zijn fietstocht. Dit koppel was er vroeg bij, legdatum eind maart met het eerste ei. Er vlogen twee prachtige takkelingen van het nest. Dit nest wordt bijna dagelijks op gepaste afstand gevolgd door Ank van Erp. Bij de nacontrole ligt er nog een heel ei onder het nest.

Havik Grauwe Heide Nistelrode

Het havik vrouwtje was hier vaak goed zichtbaar in de lucht boven het nestbos tijdens onze controlerondes. Toch werden we op het verkeerde been gezet, we filmden het verkeerde nest, dat leeg was. Hoe is dit mogelijk als alle aanwijzingen, plukresten, ruiveren, kekkeren, wijzen op succesvol broedsel? Later ontdekken we het nieuw gebouwde nest op minder dan 25 meter van het oude. Er zitten twee grote takkelingen (40dg oud) ons aan te kijken. Bij de nacontrole ligt er één dood onder het nest.

Havik Wildhorst Heeswijk-Dinther

In dit particuliere bosje zijn boswerkzaamheden uitgevoerd in het broedseizoen. We zien één gezond jong(30dg) op de filmopname. Vorig jaar vlogen hier nog vier jongen van het nest. Een schuilbosje voor reeën die we hier vaker zien.

Havik verlengde Rukven Heeswijk-Dinther

Ook deze havik heeft een nieuw nest gebouwd. Vlakbij het ravennest dat hier voor het tweede jaar werd gebouwd, helaas wederom niet succesvol. We denken aan predatie als we de filmopnames van het ravennest zien. Wel succes voor de havik, er zitten twee grote takkelingen (38gd oud) rond het nest als we er opnames maken. Veel prooiresten gevonden, veelal duif.

Havik Jonkerbos Venhofstraat.

Tot april geen problemen in dit territorium, er wordt gekekkerd in de paartijd en we zien het vrouwtje regelmatig in de lucht boven het opgehoogde nest in een grove den. Bij de nest controles is het lastig lopen door de kniehoge vegetatie in het bosje. Vooral de lastige bramen die het goed doen op de stikstofdepositie belemmeren de vrije loop. Tijdens onze controle rondes, twee wekelijks, zien we volop prooiresten van het aangevoerde voedsel voor het broedend vrouwtje. Veel variatie met één opvallende prooirest van een kerkuil. Op 3 april zijn er eieren gelegd en wordt er stevig gebroed. In dit bosje in het open agrarisch gebied - de Bleeken - is dit havikskoppel al meer dan tien jaar succesvol. Ook gaat het goed samen met een buizerdpaar die in hetzelfde bosje met succes broedt.

Wij hebben ook regelmatig contact met de agrariërs in de omgeving. Zo komen we voor de huiszwaluw (25 nestjes) en boerenzwaluw (35 nesten) bij de biologische melkveehouderij van Abel Buijs. Abel heeft ook een verplaatsbare kippenstal met open uitloopen. Daar heeft hij wel eens last van een buizerd, zegt hij,

die af en toe een vrijlooppipetje meeneemt. De vraag is hier; kent hij het verschil tussen havik en buizerd? Tevens is er contact gelegd met een agrarisch gemengd bedrijf. Hier hebben we een leuk contact met Sanne Nijkamp (dochter van Joost Nijkamp), voor een heerlijk kopje koffie en goed gesprek. We houden ze op de hoogte van de roofvogels bij hun in de buurt.

10 juni Nestopnames met de stokcamera samen met Arno. We zijn aan de late kant dat weten we maar toch maar even kijken. Drie takkelingen in beeld. De brutaalste vliegt af.

13 juni wordt het havik mannetje gered van een verdrinkingsdood. Hij wordt uit de sloot gevestigd door de boer (man/vriend van Sanne) die op zijn tractor zit en hem in de sloot ziet spartelen. De gestreste vogel wordt in een donkere paardentrailer op stro gelegd. Sanne droogt de pechvogel met een haarföhn. Hij is erg agressief.

Nat uit de sloot
gehaalde havik

Geheel verlamde
havik man in de
paardentrailer

Dode takkeling onder het nest

Een van twee overlevenden

14 juni wordt de vogel opgehaald door de dierenambulance en wordt hij naar het Vogelasiel in Someren gebracht. Op dat moment zien we drie grote jongen (30dg) op het haviksnest.

15 juni heeft Sanne contact met Someren. Een dierenarts heeft de havik onderzocht. Hij is geheel verlamd door landbouwgif. Het gaat een moeilijk en een langdurig herstel worden. Het belangrijkste nu is om de spijsvertering van de gekwetste vogel op gang te houden vertelt ze. De havik wordt met de hand gevoerd.

17 juni zijn Paul en ik bij het nest en hebben de drie takkelingen mooi in beeld in de telescoop. Ik kom er nu om de drie dagen om het vervolg goed te volgen. Vrouwtje moet alléén zorgen voor de jongen. Ze hebben honger, Sanne hoort ze regelmatig overdag roepen.

21 juni. We schrikken, er ligt één vliegvlugge takkeling dood onder het nest. Een takkeling zit rondkijkend nog op de nestrand. In het bos roept een van het nest uitgevlogen takkeling. Het is gissen naar doodsoorzaak: honger, vogelgriep of ook vergiftiging? Te weinig voedsel is voor ons het meest aannemelijke oorzaak. Geen verkrampde poten wat op vergiftiging zou kunnen wijzen.

6 juli, Sanne heeft gebeld met vogelasiel Someren. Het havik mannetje begint zelfstandig te eten. Hij kan al op een borstel zitten. Dus heeft meer controle over zijn poten en vleugels. Belangrijke vooruitgang.

10 augustus bij de controle is het nest leeg maar vliegen de twee takkelingen nog roepend rond in het nestbos.

3 oktober was de havikman goed hersteld en is hij in de bossen bij Someren losgelaten.

Er blijven vragen over de vergiftiging hoe de havik deze heeft opgelopen. Deze vergiftigingsverschijnselen komen meestal voor bij de buizerds die worden binnengebracht. Zo vertellen ze in Someren. We zijn heel benieuwd hoe het volgend broedseizoen gaat verlopen.

In het overzicht van onze inventarisaties is de verdere informatie te lezen van de bezochte havik territoriums. Nogal wat mislukte broedsels, stoppen in ei fase (de Berkt en Wolvenbos) ofwel niet meer aanwezig (Zweefvliegveld en Vorstenbosch).

Roofvogel inventarisatie Bernheze 2022							
Haviken	nest locatie	aanwezig	kwaliteit nest	soortboom	plukrest	ruiveer	bijzonderheden
12-2-2022	h12/Jonkerbos Loosbroek	♀ kekkerend	goed	grove den	2xduif		vrouw in de lucht
8-3-2022	h12/Jonkerbos Loosbroek	♀ kekkerend gezien	opgehoogd	grove den	postduif+ HD		chipping/dassen actief
9-4-2022	h12/Jonkerbos Loosbroek	man gezien	goed	grove den	duif/kerkuil	ruiveer P4+AP	3 reeën/ buizerd
15-4-2022	h12/Jonkerbos Loosbroek	stil	goed	grove den	ekster/duif	ruiveer p2+AP	4 reeën
21-4-2022	h12/Jonkerbos Loosbroek	stil	goed	grove den	kievit/Houtduif		legdatum 3-4
3-5-2022	h12/Jonkerbos Loosbroek	dons	goed	grove den	patrijs	ruiveer man P1R	bonte vliegenvanger
10-6-2022	h12/Jonkerbos Loosbroek	3 jongen 35dg oud	goed	grove den	houtduif	ruiveeren	met camera gekeken
22-6-2022	h12/Jonkerbos Loosbroek	2 jongen 47 dg oud	goed	grove den	duif div		1 takeling dood onder nest
28-2-2022	h20/Rauwe Heide Nistelrode	♀ kekkerend	keuze uit twee	grove den	geen		vrouw in de lucht
5-3-2022	h20/Rauwe Heide Nistelrode	niet	goed	grove den	mus spec en HD		jagershoogzit+zoutblok
21-3-2022	h20/Rauwe Heide Nistelrode	♀+M kekkerend	opgehoogd	grove den	2x duif		paringsgeluid
5-4-2022	h20/Rauwe Heide Nistelrode	♀ kekkerend	goed	grove den			
15-4-2022	h20/Rauwe Heide Nistelrode	stil	goed	grove den	duif	ruiveer P3	schedeltje turkse tortel
19-4-2022	h20/Rauwe Heide Nistelrode	gehoord	goed	grove den	duif/ekster	ruiveer P4R	pluk Turkse tortel
3-5-2022	h20/Rauwe Heide Nistelrode	stil	goed	grove den	houtduif	ruiveer P4L	legdatum 5-4
10-6-2022	h20/Rauwe Heide Nistelrode	verkeerde nest!	leeg	grove den	geen	nieuw nest	met camera gekeken
13-6-2022	h20/Rauwe Heide Nistelrode	2 jongen 35 dg oud	nieuw nest	grove den	houtduif/post		duivenring NL2018
12-2-2022	h3/Zweefvliegveld Nistelrode	stil	goed	lariks	geen		sijssjes
5-3-2022	h3/Zweefvliegveld Nistelrode	stil	goed	lariks	konijn(oud)		wildcamera in spenwerbos
15-3-2022	h3/Zweefvliegveld Nistelrode	stil	goed	lariks	geen		appelvink nest?
21-3-2022	h3/Zweefvliegveld Nistelrode	stil	goed	lariks	geen		spewer gezien info Paul
19-4-2022	h3/Zweefvliegveld Nistelrode	stil	goed	lariks	geen		moeilijk geval
3-5-2022	h3/Zweefvliegveld Nistelrode	geen actie	?	lariks	geen	vertrokken?	geen broedsel
5-3-2022	h24/Nistelrodesedijk Vorstenbosch	niet	redelijk	grove den	geen		buizerd actief/bosuilkast
15-3-2022	h24/Nistelrodesedijk Vorstenbosch	stil	redelijk	grove den	geen		buizerd actief
19-4-2022	h24/Nistelrodesedijk Vorstenbosch	stil	redelijk	grove den	geen		weg?
3-5-2022	h24/Nistelrodesedijk Vorstenbosch	geen actie	slecht	grove den	geen	vertrokken?	geen broedsel
15-1-2022	h5/Klotbeek Dinther	♀ kekkerend	goed	grove den	geen		volle rabatsloten
5-3-2022	h5/Klotbeek Dinther	♀ kekkerend	goed	grove den	duif		balstvlucht buizerden
9-4-2022	h5/Klotbeek Dinther	man gezien	goed	grove den	duif+ekster	geen	buizerdnest goed / 4 reeën
15-4-2022	h5/Klotbeek Dinther	stil	goed	grove den	duif+steenuil	ruiveer P2R	kraaien
19-4-2022	h5/Klotbeek Dinther	dons aan de rand	goed	grove den	sierduif/kraai	ruiveer P1L	legdatum 3-4
3-5-2022	h5/Klotbeek Dinther	veel dons	goed	grove den	Houtduif/gaai	ruiveer man P1R	ruiveer AP1R,AP2R
20-6-2022	h5/Klotbeek Dinther	4 jongen 30dg	goed	grove den	ekster/duif	1 jong aangepikt!	met camera gekeken
12-2-2022	h13/Wildhorst Dinther	stil	goed	grove den	geen		
8-3-2022	h13/Wildhorst Dinther	♀ kekkerend	opgehoogd	grove den	duif		vrouw gezien
9-4-2022	h13/Wildhorst Dinther	man gezien	goed	grove den	duif+ekster	geen	
15-4-2022	h13/Wildhorst Dinther	stil	goed	grove den	duif+ekster	ruiveer P2L+P1	2 reeën
19-4-2022	h13/Wildhorst Dinther	stil	goed	grove den	duif	dons	nieuwe bosweg?
3-5-2022	h13/Wildhorst Dinther	dons	goed	grove den	duif	ruiveer P2R	legdatum 3-4
10-6-2022	h13/Wildhorst Dinther	1 jong 30dg	goed	grove den	ekster/gbs		met camera gekeken
1/28-2-2022	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	niet meer aanwezig	slecht/vervallen	douglaspas	geen		ravenpaar actief
15-3-2022	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	♀+M kekkerend	nieuw	grove den	geen		raaf geageerd
25-3-2022	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	♀+M kekkerend	nieuw	grove den	geen		twee raven in de lucht
5-4-2022	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	♀ kekkerend	nieuw	grove den	geen		twee raven in de lucht
9-4-2022	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	stil	goed	grove den	geen	ruiveer P2R	raaf gehoord/ houtkap
19-4-2022	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	stil	goed	grove den	ekster+duif	ruiveer P1L	legdatum 5-4
3-5-2022	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	dons	goed	grove den	houtduif	ruiveer P3R+AP	raven gezien/gehoord
10-6-2022	h15/Verlengde Rukven Heeswijk	2 jongen 35dg	goed	grove den	duif div		met camera gekeken
10-2-2022	h0/Wolvenbos Loosbroek	♀+M kekkerend	goed	grove den	geen		geelgors
2-3-2022	h0/Wolvenbos Loosbroek	stil	goed	grove den	geen		spechten actief
1-4-2022	h0/Wolvenbos Loosbroek	stil	goed	grove den	geen		5 reeën/ buizerd
10-4-2022	h0/Wolvenbos Loosbroek	stil	goed	grove den	sierkip		
19-4-2022	h0/Wolvenbos Loosbroek	man gezien	goed	grove den	ekster	ruiveer P2R en P2L(?)	hoog moeilijk te volgen
3-5-2022	h0/Wolvenbos Loosbroek	dons	goed	grove den	boomklever	borstveren	legdatum 5-4
23-5-2022	h0/Wolvenbos Loosbroek	2 eieren	goed	grove den	geen	verlaten	met camera gekeken
10-6-2022	h0/Wolvenbos Loosbroek	eierenschaal	goed	grove den	niks	ruiveer jong vrouwtje!	in de wachtkamer?
8-2-2022	h21/ Hooge Vorssel Heesch	stil	goed	grove den	geen		info Ank
28-2-2022	h21/ Hooge Vorssel Heesch	stil	goed	grove den	geen		info Ank
5-3-2022	h21/ Hooge Vorssel Heesch	stil	keuze uit twee	grove den	geen		boomklever
15-3-2022	h21/ Hooge Vorssel Heesch	stil	goed	grove den	geen		
3-4-2022	h21/ Hooge Vorssel Heesch	stil	slecht verzakt	grove den	geen	Info Ank buizerd zit op nest	verhuisd?
12-2-2022	h25 Hooge Vorssel/Hondesport Heesch	♀+M kekkerend	goed	larks	geen		info Ank
28-2-2022	h25 Hooge Vorssel/Hondesport Heesch	stil	goed	larks	geen		zwarte specht
15-3-2022	h25 Hooge Vorssel/Hondesport Heesch	stil	opgehoogd	larks	duif		
3-4-2022	h25 Hooge Vorssel/Hondesport Heesch	stil	mooi	larks	geen		boomklever
11-4-2022	h25 Hooge Vorssel/Hondesport Heesch	stil	goed	larks	geen		welke zit hier?
20-5-2022	h25 Hooge Vorssel/Hondesport Heesch	stil	goed	larks	geen	Info Ank geen broedsel	verhuisd?
2-3-2022	h21?/Paalgraven/ Heesch	♀ kekkerend	nieuw	corsicaanse den	geen		info Paul
15-3-2022	h21?/Paalgraven Heesch	♀ kekkerend	goed	corsicaanse den	geen		tijtjaf
11-4-2022	h21?/Paalgraven Heesch	stil	goed	corsicaanse den	geen		spannend welke is het
17-4-2-22	h21?/Paalgraven Heesch	stil	goed	corsicaanse den	duif	ruiveer P2 en P1 via Ank	vermoedelijk oude vrouwtje
26-4-2022	h21?/Paalgraven Heesch	stil	goed	corsicaanse den	duif	ruiveer P6L , AP S1L via Ank	legdatum 3-4
23-5-2022	h21?/Paalgraven Heesch	2 jongen 28 dg	goed	corsicaanse den	geen		met camera gekeken
10-3-2022	h11/ de Berkt Heesch	M-gezien	nieuw	linde	2x duif		groene specht, ree bok
15-3-2022	h11/ de Berkt Heesch	stil	goed	linde	geen		speenkruid
5-4-2022	h11/ de Berkt Heesch	stil	weer groter	linde	geen		
11-4-2022	h11/ de Berkt Heesch	♀ gezien	goed	linde	ekster		kraaien actief
15-4-2-22	h11/ de Berkt Heesch	♀+M kekkerend	goed	linde	duif		
19-4-2022	h11/ de Berkt Heesch	stil	goed	linde	steenuil		
29-4-2022	h11/ de Berkt Heesch	stil	goed	linde	duif	ruiveer man P1L	zwartkop
1-5-2022	h11/ de Berkt Heesch	stil	goed	linde	ekster	ruiveer, P3L,P3R, P2R, P1R	nest geheel onzichtbaar
23-5-2022	h11/ de Berkt Heesch	3 eieren	goed	linde		ruiveer P5R	met camera gekeken
20-6-2022	h11/ de Berkt Heesch	nest verlaten	goed	linde		3 eieren nog in het nest	met camera gekeken

Tim Raats maakte deze mooie foto van een havik in de lucht

Duivenringen worden minder vaak gevonden dan eerdere jaren. We zoeken de eigenaar op via de NPO site. En melden dat ze als verkeersongeval om het leven zijn gekomen. Haviken maken geen vrienden bij duivenmelkers.

Dit jaar werd de grote bonte specht veel als prooi aangetroffen. Wat te zien is dat de jongen, waar deze braakballen van zijn, nog alles na binnen slokken. Ze nemen niet de moeite om de prooi van veren te ontdoen wat de ouders wel doen.

Een van de gevonden plukrest van sperwer jong in het nestbos op "de Berkt" in Heesch. Het gehele nest werd leeg geroofd.

Ook dit jaar hebben we ook weer hulp gehad van Arno van Eggelen. Hij maakt de filmopnames van de nest inhoud. Het zijn drukke tijden als de jongen op het nest de juiste leeftijd hebben. En als je een drukke baan hebt net als Arno is het passen en meten in deze tijd. Toch is het ook dit jaar weer gelukt veel dank namens de pensionado's .

Buizerd *Buteo buteo*

De buizerds die wij volgen zitten vaak in het zelfde bosgebied als onze haviken. Ook komt de start van de broedperiode nagenoeg overeen. Als we een nest ontdekken wordt dat meegenomen met onze inventarisaties. Zo is het aantal te bezoeken territoriums ook beperkt en vergt het niet te veel tijd. In Bernheze deden de buizerds, die we volgden, het goed.

Roofvogel inventarisatie Bernheze 2022							
	nest locatie	aanwezig	kwaliteit nest	soortboom	plukrest	ruiveer	bijzonderheden
Buizerd							
12-4-2022	Heeswijkse bossen	twee	goed	grove den	geen	geen	witte buizerd
15-5-2022	Heeswijkse bossen	vrouw op nest	goed	grove den	geen	geen	
10-6-2022	Heeswijkse bossen	2 jongen	goed	grove den	geen	geen	
10-7-2022	Heeswijkse bossen	takkelingen	goed	grove den	geen	geen	
14-4-2022	Heesch Berkt, Ruitersweg-West	vrouw op nest	goed	populier	geen	geen	
17-5-2022	Heesch Berkt, Ruitersweg-West	broeden	goed	populier	geen	geen	
25-7-2022	Heesch Berkt, Ruitersweg-West	1 takkeling	goed	populier	geen	geen	
14-4-2022	Heesch Hooge Vorskse	op haviknest	goed	grove den	geen	geen	overgenomen van havik
17-5-2022	Heesch Hooge Vorskse	broeden	goed	grove den	geen	geen	info Ank van Erp
15-7-2022	Heesch Hooge Vorskse	2 takkelingen	goed	grove den	geen	geen	zeker twee uitgevlogen
17-5-2022	Heesch Meerstraat	op nest	goed	grove den	geen	geen	
22-7-2022	Heesch Meerstraat	1 takkeling	goed	grove den	geen	geen	hongerroep
15-5-2022	Heeswijkse bossen rand	op nest	goed	grove den	geen	geen	witte buizerd
17-6-2022	Heeswijkse bossen rand	2 jongen op nest	goed	grove den	geen	geen	mooi in beeld
15-7-2022	Heeswijkse bossen rand	takkelingen rond n	goed	grove den	geen	geen	

Sperwer *Accipiter nisus*

Het gaat al jaren slecht met de sperwer populatie. Dus besteden we toch wat extra aandacht en wordt er goed gezocht naar de nesten. Dat valt vaak niet mee. Toch hadden we dit jaar weer een nieuw koppel gevonden. We kwamen het tegen in de omgeving van de Kersouwe waar we opzoek waren naar een verloren havik. Het zijn de bekende dichte sparrenbosjes waar je gaat zoeken. Het was in Kameren waar we een succesvol nestje tegenkwamen. De andere territoriums zijn uit eerdere jaren die we blijven volgen. Er wordt ook hier met de stok camera van Arno in de nesten gekeken om het exacte aantal jongen te weten. Vaak is het wel nog goed kijken op de beelden hoeveel koppies je ziet.

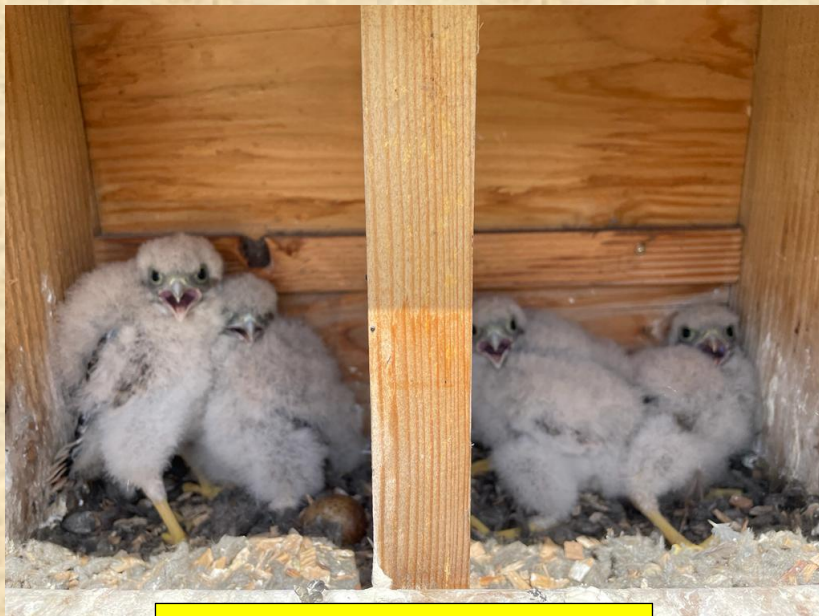
Op "de Berkt" in Heesch hadden we een vijfling. Tijdens de na controle vinden we in de verschillende hoeken van het bosje plukresten met bloedpennen van de sperwer jongen. Het nest is geheel door de havik gepredeerd. Het is een jong havik vrouwtje die hier in de wachtkamer zit om het bestaande vrouwtje te vervangen. We vinden ook ruiveren van dit jong havik vrouwtje. Jammer.

Roofvogel inventarisatie Bernheze 2022							
	nest locatie	aanwezig	kwaliteit nest	soortboom	plukrest	ruiveer	bijzonderheden
Sperwer							
23-3-2022	Zweefvliegveld Nistelrode	vrouw	goed	grove den	geen	nog niet	info Paul gezien
13-6-2-22	Zweefvliegveld Nistelrode	geen actie					
21-3-2022	Heische Hoeve Dinther/Vullingsweg	niet	goed	grove den	geen	geen	geen bijzonderheden
10-6-2022	Heische Hoeve Dinther/Vullingsweg	6 jongen	goed	grove den	specht	1 dood jong onder nest	vijf geringd Gertrude
18-7-2022	Heische Hoeve Dinther/Vullingsweg	vrouw	veel dons/poep	grove den	merel/mees	geen	geen bijzonderheden
23-5-2022	De Berkt	niet	goed	coniveer	huismus	geen	particulier
14-6-2022	De Berkt	vijf jongen 5 dg oud	goed	coniveer	koolmees/mus	ruiveer 2xhp	gekeken met camera
9-7-2022	De Berkt	predatie nest leeg	goed	coniveer	jonge sperwers	ruiveer jonge havik	jonge havik huis hier!
15-6-2022	sperwer Kameren Heeswijk	man gezien	nieuw	spar	vink	geen	nest laat ontdekt
18-7-2022	sperwer Kameren Heeswijk	2 jongen gehoord	goed	spar	mezen	geen	totaal 3 jongen
25-5-2022	Paalgrave Zevenbergen Heesch	staart	goed	grove den	koolmees/vink	hp	
13-6-2022	Paalgrave Zevenbergen Heesch	6 jongen 15dg oud	goed	grove den	spreeuw/mus	geen	met camera gekeken
11-7-2022	Paalgrave Zevenbergen Heesch	jongen vliegen rond	goed	grove den	schedel	nest leeg	duivenring

Torenvalk *Falco tinnunclulus*

Onze torenvalken die we volgen broeden in nestkasten. Aan de Vinkelsestraat in Heesch woont Maartje. Al jaren hangt er een steenuil nestkast die met succes bewoond wordt. Dit jaar is er een nieuwe torenvalkkast opgehangen. En gelijk met succes in gebruik genomen! Het kan snel gaan, er vlogen vier jongen uit. Op de Wijst waren twee torenvalk kasten niet meer bezet. Was er toch te weinig voedsel, een minder muizenjaar?

Torenvalk van Maartje met vier jongen, foto Maartje.

Roofvogel inventarisatie Bernheze 2022

	nest locatie	aanwezig	kwaliteit nest	soortboom	plukrest	ruiveer	bijzonderheden
Torenvalk							
13-6-2022	Meerweg Heesch	6 jongen	kast				niet aanwezig
30-6-2022	Meerweg Heesch	uitgevlogen	kast				
5-3-2022	de Bleeken Loosbroek	♀+M	kast				op de rand
7-7-2022	de Bleeken Loosbroek	4 jongen	kast				kopjes net boven uit
17-6-2022	Heesch Ruitersweg-West De Berkt	4 donsjes	kast				(Maartje)
2-7-2022	Heesch Ruitersweg-West De Berkt	4 uitgevlogen	kast				met camera gekeken

Onderweg

Vrouwje Bonte vliegenvanger, foto Paul Reijs

Nienke maakte deze foto bij 't Zicht te Heesch

Met dit verslag hoop ik alle belangrijkste waarnemingen in Bernheze te hebben vernoemd. We zien uit naar 2023 om onze controle rondes te gaan maken. De goesting zit er weer helemaal in.

Afsluitend verslag van ons onderzoeksgebied Oss, Herperduin en Maashorst-Noord staat nog in de steiger, dat houden jullie nog te goed.

Groet, Berry

Rug problemen en knie speelde in het begin van het broedseizoen 2022 een rol. Gelukkig ging het daarna weer beter. Dank voor de steun Aafke Steenhuis